

Нужди на нашето село

Повече работа и по-голѣмо производство — ето кое би могло да ни спаси отъ кризата, въ която ни тласнаха войнитѣ, и отъ тежкитѣ условия, въ които ни поставиха мирнитѣ договори.

Това е вѣрно, но не е достатъчно. Защото никой не прибавя: повече лични, обществени и държавни икономии. Защото не е достатъчно само да работишъ и да произвеждашъ, а е необходимо нужно, щото разумно, грижливо и пестеливо да изразходвашъ онова, което добивашъ.

У насъ никой не говори за икономии, за ограничаване на нуждитѣ и разходитѣ, за пестеливостъ. Напротивъ, всички — и община, и окръгъ, и държава — всички пилѣятъ. Лудо пилѣятъ. И поради това отъ огромнитѣ доходи, що се събиратъ отъ народа, една съвсемъ нищожна частъ се отдѣля за задоволяване нуждитѣ на сѣщия тоя народъ. А тия нужди сж могобройни, голѣми, въпиющи. Ние ще се спремъ само върху нѣкои отъ тѣхъ.

*

1. Отъ разни страни упрѣкватъ нашия селянинъ, че не полагалъ никакви грижи да подобри и що-годе да модернизира своето стопанство. Не отричаме, че тоя упрѣкъ до голѣма степенъ е основателенъ. Но, когато го правимъ, всички забравяме, че за това нѣщо сж потрѣбни не само знания и по-голѣмо културно равнище. Потрѣбни сж главно срѣдства. А тъкмо такива му липсватъ. Защото всичко, което нашиятъ селянинъ заедно съ своето семейство изкарва съ упоритъ, непоносимъ трудъ, едва му стига да преживѣе. Голѣмата частъ отъ дохода на тоя трудъ отива въ бездѣннитѣ каси на държавата, общината и окръга подъ формата на най-разнообразни **данъци** и **всевѣзможни врѣхнини**. И въ края на краищата грамадна частъ отъ нашитѣ селяни-земедѣлци едва успѣватъ да изживѣятъ съ свои срѣдства до къмъ началото на пролѣтътъ, а нѣкои почватъ да прибѣгватъ до чужда помощ още презъ зимата. И, да задоволятъ първи свои домашни и стопански нужди, тѣ сж принудени да прибѣгватъ до „услугитѣ“ на лихваритѣ.

2. Държавата съ своята неразумна и просто съсипателна данъчна политика изсмуква жизненитѣ сокове на нашето селско стопанство и грубо тласка земедѣлца въ ноктетѣ на **лихваритѣ**, като съ това тя дава широкъ просторъ за вилнение на тия последнитѣ. И напусто ще отидатъ всѣкакви закони противъ лихварството, щомъ като не откриемъ евтинъ и леснодостъпенъ